

Evaluarea Strategică de Mediu (ESM) și Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM) în contextul EaP GREEN

Michal Musil

Consultant CEE ONU

Chișinău, Decembrie 2017

EaP GREEN

Obiectivul general al programului este de a ajuta țările Parteneriatului estic să decupleze creșterea economică de degradarea mediului și epuizarea resurselor.

Componenta programului pe care CEE este responsabilă pentru implementare are drept scop promovarea utilizării evaluării strategice de mediu (ESM) și evaluării impactului asupra mediului (EIA) ca instrumente esențiale de planificare pentru o dezvoltare economică durabilă din punct de vedere ecologic.

Conceptul de evaluare a mediului

- Instrumente pentru integrarea considerentelor de mediu (durabilitate) și de sănătate în activitățile de dezvoltare
- Scop
  - Evaluarea Strategică de Mediu(ESM):
    - Planuri și Programe
    - *Potențial, de asemenea, politici și legislație*
  - Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM):
    - Proiecte Individuale

Importanța ESM și EIM

- Instrumente pentru: creșterea ecologică, obținerea durabilității
- Obiectivele de dezvoltare și abordarea schimbărilor climatice
- Asigurarea că consecințele de mediu și sănătate a deciziilor strategice și al proiectelor legate de dezvoltarea economică **sunt luate în considerație și abordate** înainte ca deciziile să fie luate
- Îmbunătățirea Planificării
- Economisirea timpului și costurilor
- Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor și consolidarea guvernantei (transparență, participare, responsabilitate)
- Îmbunătățirea creșterii economice
- Consolidarea cooperării transsectoriale și transfrontaliere

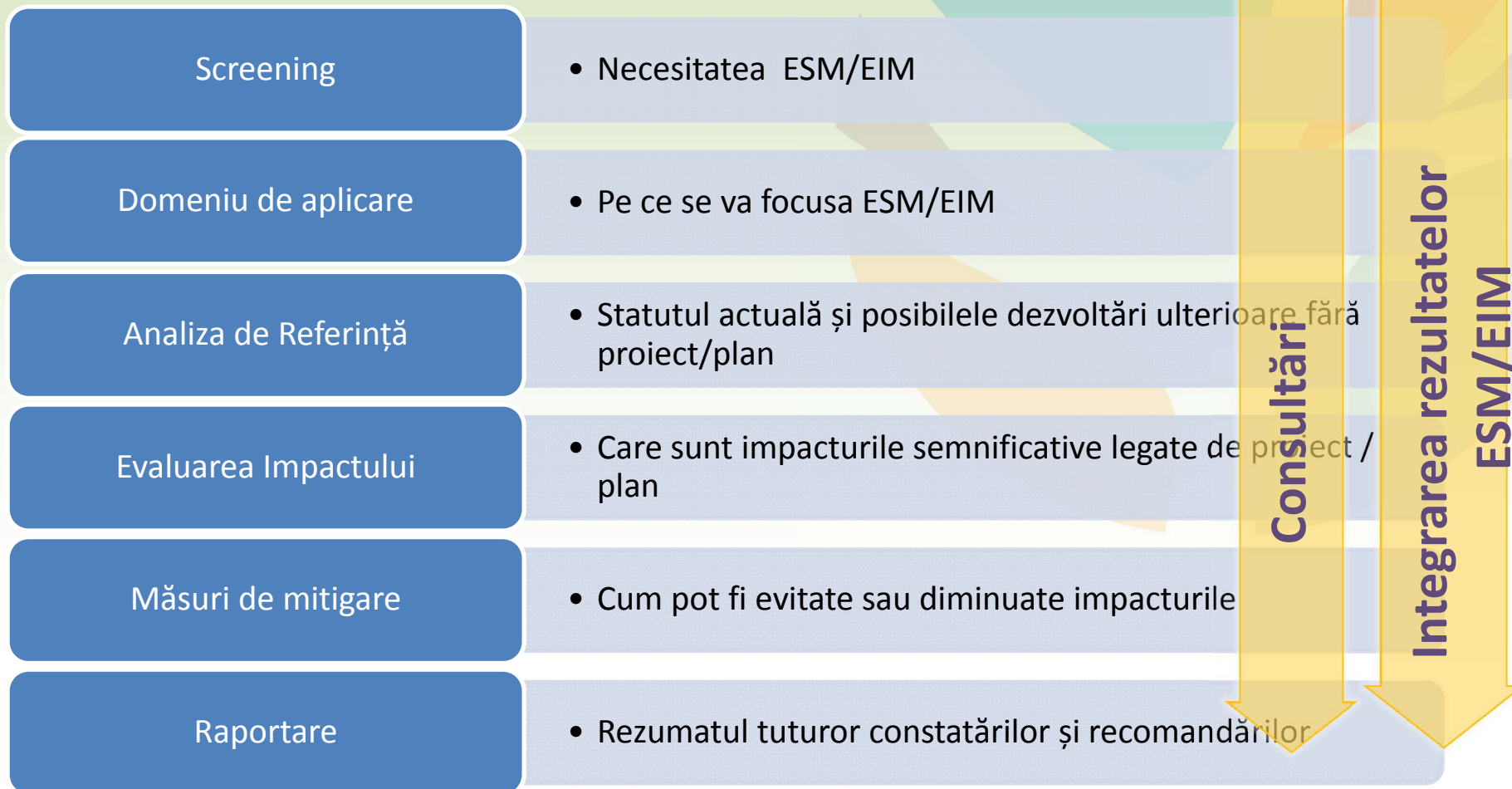
Principalele obiective = realizări

- Alinierea legislației și procedurilor naționale EIM și ESM cu Convenția CEE ONU de la Espoo și Protocolul privind ESM și Directivele EIM și ESM ale UE
- Crearea capacității de implementare eficientă a acestora, în conformitate cu bunele practici internaționale

ESM și EIM

- Similitudinele procedurale
- Domeniul de aplicare al evaluării
  - Impactul fizic în EIM vs atingerea obiectivelor de mediu ESM
  - Datele pe scară largă și mai puțin precise în ESM
- Rolul în cadrul procedurii: dezvoltatorii în EIM vs agențiile de planificare în ESM
- Cadrul legal

ESM/EIM logica procedurală

Origini și dezvoltare

- SUA în anii 1960: Evaluarea tehnică care ar conduce la luarea deciziilor obiective și raționale
- Legiferat în SUA în Actul Politicii Naționale de Mediu (NEPA) 1969.
- Directiva UE EIM
  - În vigoare din 1985, modificat de trei ori (1997, 2003, 2009) și recodificat prin Directiva 2011/92 / UE din 13 decembrie 2011. Directiva 2011/92 / UE a fost modificată în 2014 prin Directiva 2014/52 / , va intra în vigoare în 2017
- 1991 Convenția CEE ONU de la Espoo a intrat în vigoare în 1997
- 1998 Convenția de la Aarhus (Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în probleme de mediu)
- Directiva UE ESM 2001 – impactul planurilor și programelor
- Protocolul ESM din 2003 la Convenția de la Espoo

Convenția CEE ONU “Espoo” privind EIM în context Transfrontalier & Protocolul privind ESM

- Bazat pe conceptul ESM/EIM
  - Conceput pentru economia de piață
  - presupunând un control de dezvoltare bine stabilit
- Procedural și orientat pe proces
- Obligații impuse autorităților
- au o rațiune diferită de cea a sistemelor tradiționale OVOS / expertiza din Europa de Est, care au fost
  - Proiectat pentru o economie planificată
  - accentul punându-se pe conținut

Convenția ESPOO CEE ONU: Cerințe

- Obligă partea să notifice **& consulte alte Părți** cu privire la activitatea planificată care ar putea avea un impact semnificativ asupra mediului transfrontalier
- Necesită **pregătirea și partajarea** evaluării impactului asupra mediului
- **Permite părților afectate - autorităților și publicului** - să comenteze activitățile planificate și evaluarea impactului asupra mediului
- Oferă consultări bilaterale între părțile implicate
- Părțile de origine iau o decizie finală, luând în considerare în mod corespunzător :
  - comentariile primite (inclusiv autoritățile și publicul părții afectate)
  - rezultatul evaluării impactului asupra mediului
  - rezultatul consultărilor bilaterale

Decizia finală este trimisă părții afectate

Protocolul ESM: Elemente esențiale

- Protocolul privind ESM la Convenția de la Espoo
- Adoptat la Kiev, 2003, în vigoare din 2010
- Are acum 32 de părți, în regiunea CEE ONU, inclusiv UE
- Deschis tuturor statelor membre ale Națiunilor Unite
- Se aplică planurilor și programelor publice la nivel național sau cu impact potențial transfrontalier (prin intermediul legislației, după caz)
- Similar cu Directiva UE ESM, dar cu un accent mai puternic pe sănătate și pe participarea publicului

Raționament pentru intervențiile ecologice ale Parteneriatului Estic: Provocări privind punerea în aplicare a Protocolului ESM

- Lipsa unei baze legale și de reglementare adecvate
- Conștientizarea și înțelegerea insuficientă a procedurii și a beneficiilor sale în sectoare (considerate ca fiind costisitoare, consumatoare de timp și complicate)
- Insuficiența interesului public - și susținerea politică la nivel înalt
- Lipsa capacităților de implementare la nivel regional și local
- Lipsa unor structuri / culturi instituționale adecvate pentru consultarea între sectoare și niveluri ale guvernelor și pentru participarea publicului
- Din cea de-a doua analiză a implementării: necesitatea de a se asigura că documentația ESM acoperă în mod sistematic sănătatea, inclusiv efectele transfrontaliere; Probleme de traducere; diferențele în practica națională; lipsa acordurilor bilaterale pentru facilitarea consultărilor transfrontaliere

Argumentare pentru intervențiile ESM al EaP Green: Sprijin pentru punerea în aplicare a Protocolului ESM

- Asistență tehnică pentru sprijinirea reformelor juridice (adoptarea legilor și a regulamentelor de punere în aplicare)
- Activități de sensibilizare: abordarea factorilor de decizie / oficialilor guvernamentali de nivel înalt; ministerele sectoriale și parlamentarii;
- Consolidarea capacităților: evenimente de "instruire a formatorilor"; implementarea pilot a ESM; „vizite de studiu„
- Utilizarea rețelelor de puncte focale;
- Schimbul de bune practici la niveluri subregionale + regionale
- Consolidarea cooperării prin acorduri bilaterale + multilaterale
- Pregătirea documentelor de orientare
- Cooperarea cu Instituții Financiare Internaționale
- "Ambalare" pozitivă și legătura cu angajamentele globale

Ce face o evaluare să fie mai bună?

- Un bun raport de încredere cu
  - Predicții sigure științifice despre efectele probabile
  - Măsuri de atenuare propuse
- Proces participativ adecvat
- Îmbunătățirea proiectului / planului evaluat
- Decizia finală (permis / aprobare) ia în considerare concluziile ESM/ EIM
- Altceva?

Muțumesc pentru atenție!
michal.musil@integracons.com

<http://www.green-economies-eap.org/>

https://www.unece.org/es/env/eia/about/eap_green.html

